

Pantaila txikiaren burbuila

Telesail gehiegi dago?

Netflix, HBO eta Amazon Prime Video bezalako plataforma digitalak orain hilabete batzuk iritsi ziren Euskal Herrira. Telesail mordoak ikusteko aukera, nahi dugun orduan, mundu guztiaren eskura eta edozein adinetako pertsonak erraz maneiatzeko moduko edukiekin –ziur zure gurasoak ere engantxatu direla eta ehunka mezu jasotzen dituzula haien zalantzekin–. Baina pantaila txikiko ekoizpen zaparrada honek badu mugarik? Netflix “txurro-denda” moduko bat bilakatu al da? Telesail gehiegi estreinatzen dira?

Gaizka Izagirre
@Gaizka_Izagirre

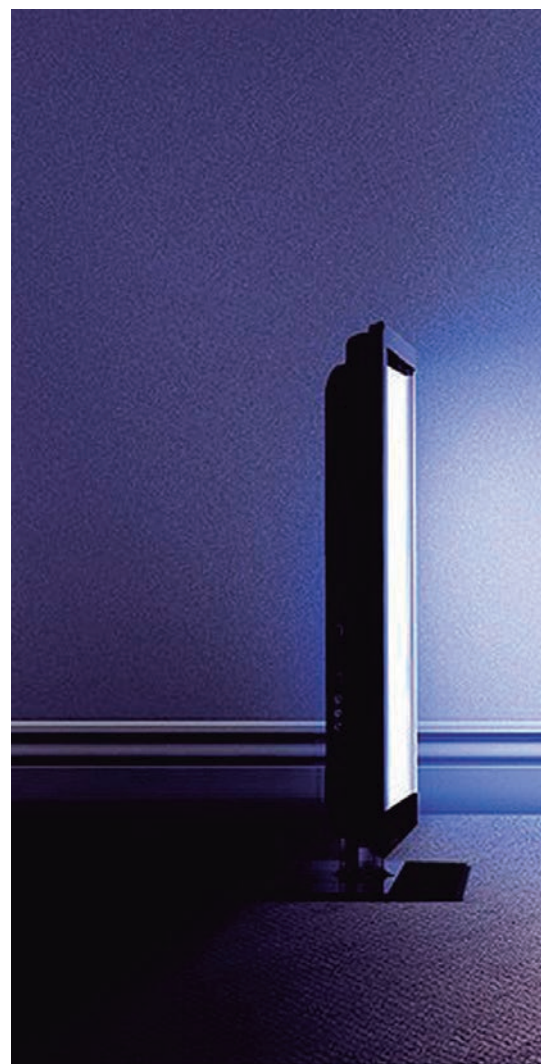
BAI. Gehiegi daude.

Peak TV. Hori da azken urteetan telebistaren arloan eta AEBetan hedatzen ari den hitza. “Telesailen burbuila” bezala definitu daitekeen termino horrek adierazi nahi du iristear dagoela ekoizpen hauen gailurra. Pantaila txikian produktu gehiegi dagoela adierazteko espresioa da: kontrolik gabe estreinatzen dira eta askotan kalitate maila zalantzarria da. Urtero banatzen diren Emmy sariak adibidez –urteko telesail onenen sariak– ezinezkoa dute urteko estreinaldi garrantzitsu guztiak nabarmentzen.

FX katearen arduraduna den John Landgrafe-k sortu zuen *Peak TV* kontzeptua eta duela hiru urtez geroztik ekoizpen kopuruaren inguruko txosten batzuk argitaratzen ditu. 2017an adibidez, 500 telesailen zifra ukitzera heldu ziren. Gailurra, *Peak TV* deiturikoa, 2019an iritsiko dela dio. “Tsunami”

horren erantzule nagusiak aipaturiko streaming plataformak dira batik bat. Landgrafek argitaraturiko beste txosten batean irakur daiteke Yahoo, Hulu, Amazon, Netflix, Crackle edo YouTube Red plataformek bi urtetan bikoiztu egin dituztela beraien ekoizpenak, Netflix-en olatuaren eraginez batez ere.

Honek, beste hainbat enpresa teknologikotan gertatu den bezala, telesailen merkatua monopolio egoerara eramateko arriskua ekar lezake eta ez dakit nik ez ote den gure kaltetan izango istorio berberak labe beretik irtetea. Adibide garbiena –berriro ere– Netflix: lehen, urtean bost ekoizpen berri estreinatzen bazituen, hiruzpalau kalitate handikoak izaten ziren; gaur egun “bi astetik behin telesail/denboraldi berri bat” filosofiarekin, telesailak baino, txurroak egiten dituen plataforma dela dirudi. Ekoizpen bikainak estreinatzen

ditu bai, baina kaskarren multzoa hantzen doa.

EZ. Gehiegi ikusi nahi ditugu.

Kultura zinematografikoa, orokorrean, ezin besarkatuzko zerbait iruditzen zait, eta telesailena beste hainbeste, jakina. Telesail asko estreinatzen da? Bai. Gehiegi? Ez! Literatura edo zinema bezalako arloetan gutxitan –edo inoiz ez– planteatu den galdera izanik, pantaila txikiaren kasuan arazoa ez da gehiegi daudela, guztiak ikusi nahi ditugula baizik.

Hau da, zalantzarik gabe, azken urteotako fenomeno kultural aipagarrienetako bat, gune kulturalean espazio geroz eta garrantzitsuagoa betetzen hasi baitira. Baina kopuruarekin eta hauek irensteko abiadurarekin itsutzen hasi garela uste dut. Kuadrillan ala lagun artean adibidez, *Game Of Thrones* telesai-

laren azken atala etengabe aipatzen ari badira, eta zuk ekoizpen hori ikusten ez baduzu, elkarrizketa horietatik kanpo geratzeko arriskua duzu. *Stranger Things*-en bigarren denboraldia bihar goizeko 9:00tan estreinatzen bada, "ea nork ikusten duen lehenago" lasterketa amaigabea murgilduko zara. Hemen loratzen da, nire ustez, polemika honen gakoa: irakurketarekin gertatzen den bezala, alderdi atsegingarria ez galtzea ezinbestekoa izan beharko litzatekeela. Alegia, ikusten duzuna ikusten duzula, gustura izan dadila, nahi duzulako, eta ez ondokoak hala egin duelako, sare sozialek bultzatu zaituztelako ala aipaturiko plataforma hauen algoritmoek burmuina xurgatu dizutelako. Eskaintza hainbeste zabaldu da, egungo estreinaldi mordoa igerian dabilela duela 10-15 urteko telesailekin batera. Ondorioz, ikusle askok uko egin diote boron-

» Fenomenoak badauka izena: Peak TV. Telesail gehiegi ekoizten dela dio kontzeptu horrek eta 2019an gailurrera iritsiko dela produkzioa

» Baina problema zer da, gehiegi ekoizten dela ala publikoaren zati geroz eta handiago batek dena ikusi nahi duela?

datez aukeratzeari eta "zer ikusi" erramintak edota "gomendio" aplikazioak erabiltzen hasi direla beraien ordeztarabakiak hartzeko. Izar kopuruaren arabera edo Interneteko "adituaren" gustuen arabera beraien ordeztarabate horrek frustraziora eraman dezake eta "telesail gehiegi egiten dira" esaldia errepikatzen.

Nire iritzia, beraz, argia da: ez dago telesail gehiegi, liburu, film edo txokolate tableta gehiegi ez dagoen bezala. Erabateko ezagutza seriezale bat lortzeko nahiak eta elkarrizketetatik kanpo ez geratzeko beharrak gudan gabezia faltsu bat sortu duela iruditzen zait. Ikus-entzunezko hauetako asko "behartuta ba-geunde bezala" irensten ditugu. Hurrengoan "ez daukat denborarik hainbeste telesail ikusteko" esaten dizutenean, "ez zuk, ezta beste inork ere" erantzun eta aurrera! ■